

Open Hof

Oecumenisch diakonaal-pastoraal

centrum

Jaarverslag Vereniging Open Hof

2015

Inhoudsopgave

Pagina 2	Inleiding
Pagina 3	Hoofdstuk 1. Vrijwilligerswerk
Pagina 6	Hoofdstuk 2. Bezoekers
Pagina 7	Hoofdstuk 3. Pastoraat
Pagina 10	Hoofdstuk 4. Inkomensbeheer
Pagina 11	Hoofdstuk 5. Management, beleid en bestuur

Inleiding

Het jaarverslag dat voor u ligt geeft een terugblik op de werkzaamheden en activiteiten rondom en binnen de Open Hof in het jaar 2015. In dit verslag wordt gepoogd zo volledig mogelijk te zijn.

Het jaar 2015 was wederom een jaar waarin de onzekere toekomst van de Open Hof en de Maatschappelijke Opvang in haar geheel zwaar op de agenda drukte. Door de veranderingen binnen het Sociaal Domein werd de rol van de gemeente voor het organiseren van wonen en opvang aanzienlijk vergroot. Onzekerheden en veranderingen bieden echter ook kansen. Een kans om te bezinnen op wie je als organisatie tot in de kern wilt zijn, welke rol je voor jezelf ziet weggelegd in de samenleving nu en in de toekomst. Tevens biedt het een kans om te komen tot een nog intensievere samenwerking met collega-opvanginstellingen en met hulpverleningsorganisaties en sociale wijkteams.

Een andere pijler in 2015 was het komen tot een voorstel hoe de Open Hof de inspraak voor en door haar vrijwilligers in de nabije toekomst geregeld wil hebben. Een denktank van vrijwilligers heeft zich over dit vraagstuk gebogen.

Lief en leed in 2015. Lief, wanneer de groenteman op maandag weer een lading vers fruit brengt voor de hele week. Lief, wanneer een vrijwilliger na een afwezigheid van vele jaren weer ruimte vindt in haar drukke leven en zich opnieuw bij ons aanmeldt. Lief, wanneer een bezoeker tegen je zegt dat hij blij is dat je er bent. Leed, wanneer een vrijwilliger of een bezoeker overlijdt of wanneer er ziekte is. Leed, wanneer je merkt dat het relatief sociaal vaardige bezoekers niet meer lukt om in korte tijd verbetering in hun situatie te bewerkstelligen. En leed, wanneer je onverhoopt niet voldoende vrijwilligers beschikbaar hebt en een avond dicht moet blijven.

“Een klacht is een geschenk” en “een probleem is er om op te lossen” zijn twee van mijn favoriete oneliners. Hoewel ik dan ook met gemengde gevoelens terugblik op 2015, ik kijk met positieve verwachtingen uit naar wat er nog komen gaat.

Lonneke Wedda,
Plv. directeur

Hoofdstuk 1. Vrijwilligerswerk

Er zijn in 2015 125 vrijwilligers actief geweest voor de Open Hof; 21 van hen waren nieuw, één oud-vrijwilliger is na een niet-actieve periode van zes jaar weer teruggekomen. In de zomerperiode hebben 18 mensen zich één of twee weken intensief ingezet voor onze doelgroep als zomervrijwilliger. Eén van hen woont in Bremen en hielp deze zomer voor de derde keer een week mee. Zeven van de zomervrijwilligers zijn gebleven als vaste vrijwilliger. Het afgelopen jaar is extra ingezet op de werving van vrijwilligers specifiek voor het begeleiden tijdens de vieringen. Dit heeft vijf nieuwe vrijwilligers opgeleverd. Tevens is er in 2015 specifiek geworven voor een vrijwilliger voor tuinonderhoud. Dit heeft één nieuwe vrijwilliger opgeleverd.

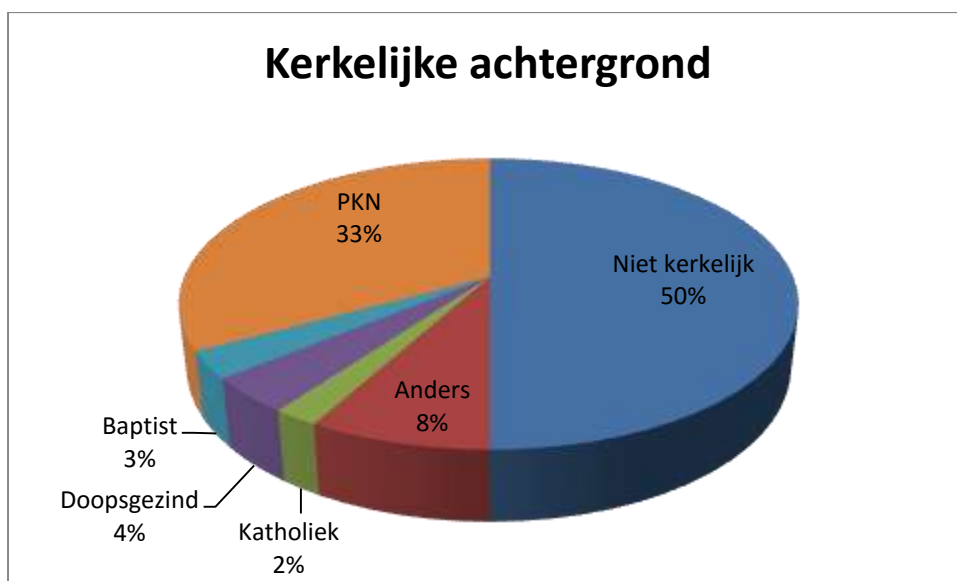
Eenentwintig vrijwilligers zijn in het afgelopen jaar gestopt met hun vrijwilligerswerk bij de Open Hof. Evenals vorig jaar valt op dat vier van hen korter dan een jaar actief zijn geweest.

Als redenen om te stoppen met het vrijwilligerswerk werden in 2015 opvallend veel verhuizingen en het verkrijgen van (ander) werk genoemd. Erg triest was het plotselinge overlijden van één van de vrijwilligers.

Het percentage mannelijke vrijwilligers is wederom iets gedaald van 31% naar 30%.

Kerkelijke achtergrond van de vrijwilligers

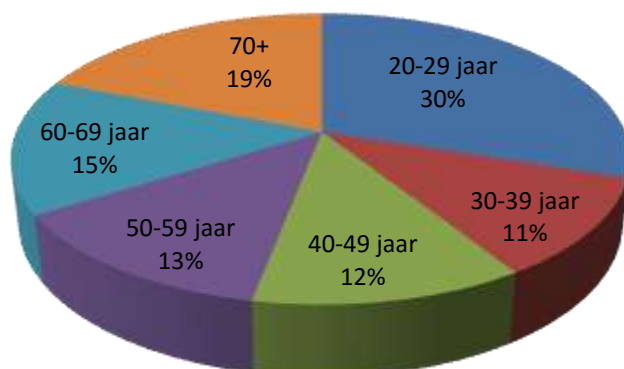
Wat betreft het aantal vrijwilligers in 2015 dat zichzelf verbonden voelt aan een kerk, zijn er geen noemenswaardige verschuivingen te vernemen. Onder “anders” valt o.a. Boeddhisme of Luthers.

Leeftijdsopbouw van de vrijwilligers

De groep vrijwilligers in de leeftijd 30 t/m 59 jaar is in 2015 met 5% gegroeid ten opzichte van 2014. Dit heeft er mee te maken dat 12 van de nieuwe vaste vrijwilligers in 2015 in die leeftijdscategorie vielen, terwijl er slechts 6 in die leeftijdscategorie vertrokken. De overige nieuwe vrijwilligers zijn allen twintigers. De groep zestigers neemt sinds 2010 gestaag af: van 33% in 2010 naar 15% in 2015. De reden hiervan is onbekend. De jongste vrijwilliger op 31 december 2015 was 20 jaar oud, de oudste (alleen nog actief bij de vieringen) 85.

Leeftijdsopbouw van de vrijwilligers

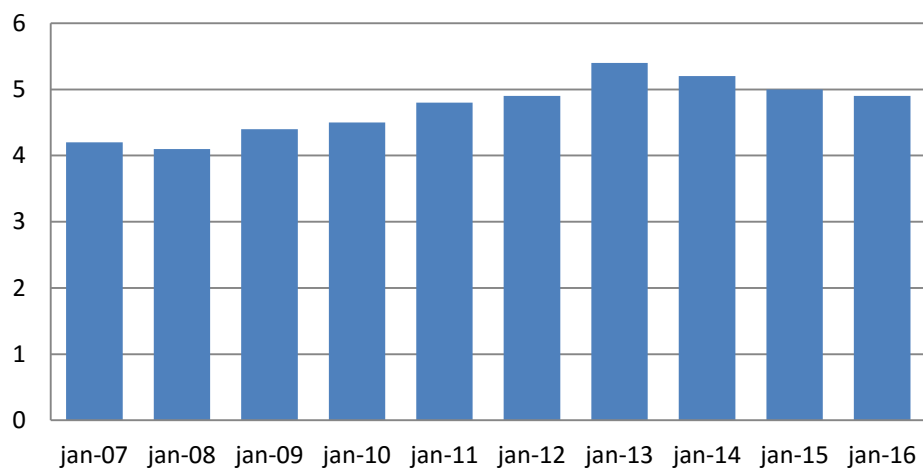

Verbondenheid met de organisatie

De gemiddelde duur dat vrijwilligers van alle leeftijden aan de Open Hof verbonden blijven, bedraagt nog steeds bijna 5 jaren. Dit staat haaks op de trend dat vrijwilligers zich tegenwoordig het liefst kortdurend of eenmalig als vrijwilliger inzetten voor een doel of organisatie. Van de vertrekkende vrijwilligers in 2015, was degene die het kortst verbonden was aan de Open Hof één maand actief, degene die het langst actief was geweest, heeft zich gedurende 18 jaren en 4 maanden op verschillende manieren voor de organisatie ingezet. Per 31 december 2015 zijn er onder de actieve vrijwilligers drie vrijwilligers die al ruim 18 jaren actief zijn.

N.B. De eerste kolommen van onderstaande grafiek geven een iets vertekend beeld, omdat niet van alle vrijwilligers deze gegevens in die jaren werden bijgehouden.

Werkervaring in jaren

Activiteiten

- Door twee ziekteperiodes van de vrijwilligerscoördinator zijn een aantal activiteiten op een lager pitje komen te staan dan andere jaren. Worden er normaliter vijf medewerkersavonden per jaar georganiseerd, dit jaar waren dat er slechts twee. Onderwerpen waren: mensenhandel en vrijwilligersinspraak. Daarnaast hebben we in januari de traditionele nieuwjaarsreceptie gehad. De excursie naar de HeroïneBehandelUnit in oktober met 20 medewerkers was zeer informatief en boeiend.
- In 2015 zijn met 12 medewerkers voortgangsgesprekken en exitgesprekken gehouden. Door bovengenoemde omstandigheden is de doelstelling van 18 tot 20 gesprekken voor dit jaar hiermee niet behaald.
- De afgelopen periode is gebleken dat een groep vrijwilligers grotere behoefte heeft aan verdere inspraak op het beleid van de Open Hof. Een denktank van vrijwilligers, aangevuld met de vrijwilligerscoördinator heeft zich in 2015 gebogen over het vraagstuk welke vorm van inspraak het meest wenselijk is binnen de Open Hof. De uitkomst hiervan is gepresenteerd op een medewerkersavond en vervolgens aan het bestuur. In 2016 zal de inspraak door vrijwilligers verder worden uitgewerkt.
- In juni hebben we met 27 medewerkers een medewerkersdag gevierd. Stagiaires en vrijwilligerscoördinator hebben samen het spel Crazy 88 in Groningen georganiseerd. Daarna was er een gezamenlijk etentje.
- In maart hebben we wederom in samenwerking met de VNN een cursusavond "Verslaving" georganiseerd. Aan deze succesvolle avond namen 18 medewerkers deel. In oktober hebben we met React Advies & Training de training Omgaan met Aggressie voor beginners georganiseerd. Hier namen 16 deelnemers aan deel.
- In 2015 zijn twee vrijwilligers opgeleid tot BHV-er. Het aantal medewerkers dat per 31 december 2015 via de Open Hof of een andere werkgever is opgeleid tot BHV-er kwam daarmee op 12. Het ligt in de bedoeling het aantal BHV-ers op dit niveau te houden.
- Twee verschillende groepen hebben in 2015 een warme maaltijd voor onze bezoekers georganiseerd. Ook heeft o.a. samenwerkingspartner Limor getrakteerd op verse broodjes hamburger.
- In navolging van wat we in 2014 weer hebben opgepakt, hebben we ook dit jaar in september de Open Hof weer opengesteld voor belangstellenden in het kader van de Open Monumentendag. Zeventig tot tachtig mensen bezochten de Spilsluizen 5.
- Ook in 2015 hebben de stadswandelingen van Gewoon een Kop Koffie onder leiding van een ex-dakloze gids een aantal keren de Open Hof aangedaan. Een aantal vrijwilligers heeft zich beschikbaar gesteld om de groepen te ontvangen en hen van informatie te voorzien.
- De alom bekende broodfiets van de Open Hof, die jaarlijks gedurende de winterperiode de dak- en thuisloze medemens op straat voorzag van een kopje koffie/thee en een broodje, is deze winter (2015/2016) een samenwerking aangegaan met de soepfiets van het Leger des Heils. Vrijwilligers van beide opvangen fietsen op zaterdagavond samen met een ervaringsdeskundige door de Stad.
- De vrijwilligerscoördinator heeft in september de Open Hof vertegenwoordigd bij een regionale bijeenkomst van het landelijke Netwerk DAK. Onderwerp: de positie van vrijwillige inzet in tijden van transitie.

Hoofdstuk 2. Bezoekers

De bezoekers van de Open Hof kunnen we benoemen als kwetsbare mensen: dak- en thuislozen, druggebruikers, illegalen, mensen met een psychiatrische aandoening, straatprostituees, vluchtelingen, mensen met beperkte mogelijkheden. Het zijn in eerste instantie de vrijwilligers met wie de bezoekers contact leggen. Bij een eerste bezoek aan de Open Hof, ontvangen mensen een tijdelijke toegangspas. Als men de intentie heeft om vaker gebruik te maken van de diensten van de Open Hof, dan volgt er een intakegesprek met de vrijwilligerscoördinator of één van de stagiaires. Dit intakegesprek is in eerste instantie niet bedoeld om mensen buiten te sluiten, maar eerder om te onderzoeken van welke onderliggende problematiek er sprake is; druggebruik, dakloosheid, psychiatrie, schulden. Indien gewenst, wordt iemand tijdens dit gesprek doorverwezen naar de hulpverlening of de pastor.

In 2015 bezochten gemiddeld 42 bezoekers de Open Hof in de ochtenduren en 33 gedurende de avondopenstelling. De drukste ochtend is sinds jaar en dag de maandagochtend met 50 bezoekers; de drukste bezochte avond blijft de zondagavond met 43 bezoekers gemiddeld. Bij deze aantallen worden alleen de mensen geregistreerd die daadwerkelijk gebruik maken van de huiskamer. Mensen die komen om hun post op te halen en niet in de huiskamer komen, worden niet als bezoeker geregistreerd. Datzelfde geldt voor de mensen die gebruik maken van het inkomensbeheer. Wanneer we deze mensen zouden gaan meetellen dan komt het aantal mensen dat gebruik maakt van de Open Hof uit op ongeveer 100 bezoeken per dag. Deze bezoekersaantallen worden beïnvloed door onder meer de uitbetaling van uitkeringen of toelagen, maar ook door weersomstandigheden en bijvoorbeeld een actief opsporingsbeleid van het ministerie van Justitie. Voor meer informatie over de bezoekersaantallen aan de Open Hof verwijzen wij u naar de jaarlijks daklozenmonitor, die door de afdeling Onderzoek & Statistiek van de gemeente Groningen in de loop van het jaar wordt gepubliceerd.

Nieuwe daklozen

In 2014 hebben we een nieuwe trend zien ontstaan. We noemden dat de “nieuwe daklozen”. Dit zijn veelal mannen die kortdurend gebruikmaken van de dagopvang (en eventueel de nachtopvang van Stichting Het Kopland) ter overbrugging naar een andere woonsituatie. Er is voor zover bekend (nog) geen sprake van verslaving. Qua uiterlijk zien ze er ook niet uit als een “klassieke” dakloze. Opvallend is vooral dat deze groeiende doelgroep meer tijd nodig heeft om zijn situatie te verbeteren dan een aantal jaren geleden en hierdoor langer gebruik maakt van de voorzieningen voor daklozen. In 2015 zien we deze nieuwe daklozen nog steeds. Uit een meting onder nieuwe bezoekers in 2015 is gebleken dat bij minder dan de helft (46%) sprake is van verslavingsproblematiek.

In 2015 viel tevens op dat er een stabiele groep Polen gebruik maakt van de dagopvang. In eerdere jaren was deze groep wel vertegenwoordigd, maar bleef het bij individuen die slechts enkele weken of maanden gebruik maakten van de diensten van de Open Hof en die vervolgens weer verder trokken.

Buitenslapers

Stedelijk wordt er een toename gesignaleerd van het aantal buitenslapers. Wij zien dat nog niet direct terug in onze bezoekersgroep. De aantallen die jaarlijks vooral rondom de winterperiode worden bijgehouden, blijven redelijk stabiel.

Openingstijden

De Open Hof is van maandag t/m vrijdag geopend in de ochtenduren van 10.00 tot 12.00 uur. Van zondag t/m vrijdag zijn wij ook geopend in de avonduren, van 19.30 tot 21.00 uur. Daarnaast is er het gehele jaar op zondagavond een viering van 18.45 tot 19.30 uur. In het rapportagejaar 2015 is het op drie dagdelen door een gebrek aan beschikbare vrijwilligers niet gelukt om open te gaan.

In de wintermaanden december t/m maart wordt op zaterdagavond gefietst met de broodfiets. Sinds december 2015 is hierin de samenwerking gezocht met de soepfiets van het Leger des Heils.

Hoofdstuk 3. Pastoraat

Inleiding: twee hoofdtaken

Het werk van de pastor is in twee hoofdtaken op te delen: pastorale presentie en de organisatie van een wekelijkse viering op zondagavond. Het present zijn voor pastorale gesprekken aan dak - en thuislozen in de stad Groningen is een belangrijke pijler van de Open Hof. De pastorale gesprekken staan in het teken van zingeving, spiritualiteit en geloofs - en levensvragen. De vieringen sluiten nauw aan op deze pijler van presentie. De vieringen bieden de dak- of thuisloze een vrijplaats om niet alleen individueel, maar ook met elkaar te bezinnen, te gedenken, te vieren en te spreken over wat hen in hun leven raakt en verbindt.

Pastorale presentie

Het pastoraat draait om aandachtig zijn voor de levensverhalen van mensen. Ieder mens wil over zijn leven kunnen vertellen, over de kleine en de grote dingen. Mensen die dak en thuisloos zijn, hebben op velerlei gebied diverse moeilijkheden. Vaak is het contact met hun familie daardoor getroebleerd en hebben ze een klein of helemaal geen sociaal netwerk. Maar iedereen wil gezien en gekend worden. Via de spiegel van het contact met een ander leert een mens zichzelf kennen, vind hij (tijdelijke) antwoorden op persoonlijke vragen, kan hij groeien en laadt hij zich op om verder te kunnen. Het pastoraat vanuit de Open Hof wil een veilige ruimte bieden om op verhaal te komen. De pastor luistert. Soms is er een eenmalig gesprek, soms loopt zij jaren met iemand mee. Zij luistert naar de zwaarte van de levensverhalen, verdraagt mee en houdt het met hen uit. Zij treurt mee om wie of wat ze verloren hebben. Ze denkt mee als er zich nieuwe mogelijkheden aandienen. Zij viert de kleine en grote overwinningen mee en bewaart het geduld als er teleurstellingen moeten worden geïncasseerd. Dit gebeurt bij de koffie, één op één, of samen tijdens de viering op zondag. Er wordt even gedeeld. Even is het lichter. Vaak breekt door de barsten van het gebroken leven de schoonheid van het eigene door. Ongedeelde aandacht maakt dat de mens oprijst uit zijn verhaal, deze ene mens van wie er geen tweede bestaat.

Als pastor is het belangrijk ruime godsdienstpsychologische maar ook ontwikkelingspsychologische kennis te hebben. Zo is in de volgende casus is de gehechtheidstheorie nuttig. Deze theorie leert dat elk kind moet leren omgaan met de basisgevoelens angst en vertrouwen. Hoe het daarmee leert omgaan wordt in de vroege jeugd bepaald door de affectieve kwaliteit van de ouder-kindrelatie. Als deze relatie negatief uitvalt kan dat verstrekken gevolgen hebben.

Impressie uit het pastoraat

Ellen

Voor mij staat een rijzige vrouw, goed gekleed en zorgvuldig opgemaakt. Haar kledingstijl en haar sieraden laten zien dat ze van goede komaf is. Haar schouders hangen en haar ogen staan treurig. "U wilde mij spreken?, vraag ik en ik schud haar de hand. "Zeg maar jij, hoor, zeg maar Ellen, zo voornaam ben ik niet. Mijn ouders waren wel rijk, maar zo gek als een deur." Haar stem is langzaam. – stilte – Ik door hen nu ook." Haar toon wordt jammerend. "Ik heb het zo zwaar. Ik heb zaterdag de hele dag gedronken. Vijf flessen wijn. En ik belde met de hulplijn. Wéét je wat ze zeiden?" Haar ogen spuwen ineens vuur. De handen gebald in de lucht. "Ik belde." Elk woord wordt met nadruk uitgesproken, "Ik! Belde! Om! Hulp! want ik WILDE helemaal niet drinken. Ze vroegen doodleuk: 'Kan ik u ergens mee helpen?' Hoe KUN je het bedenken, die toon! Die toon! Dat kan toch niet? Wat vind jij daar nu van," en ze prikt haar blik als het ware in mijn ogen.

Het moet ook om gek van te worden zijn als je emoties zo over elkaar heen buitelen en alle kanten opvliegen. Ze voelt zich zo niet gezien, zo niet gekend, zo alleen. Ze wil volgens mij helemaal niet horen wat ik er echt van vind. Ze wil dat haar beleving er mag zijn. Ze wil het bokkige kind zijn wier ouders ongeacht haar gedrag altijd evenveel van haar blijven houden. Ze is zo angstig. Ik hoef maar even een verkeerde snaar te raken of ze is weg. "Kan het zo zijn," vraag ik haar, "corrigeer me als het niet klopt, kan het zo zijn dat die gekte, zo noemde je het toch: gekte?"

“Eh ja..” zegt ze met vermoeide ogen.

“Kan het zo zijn dat die gekte een soort grote donkere wolk is die als een grote somberte in zo’n weekend helemaal om je heen hangt?”

“Ja...” klinkt het weer aarzelend.

“Kan het zo zijn dat die sombere, donkere wolk de toon van woorden van de ander somber inkleurt? En dat het daarom moeilijk wordt om te verstaan wat de ander aan de telefoon bedoelt?”

Even kijkt ze me recht aan. Dan lopen er dikke tranen langzaam over haar wangen.

“Ja,” zegt ze.

Ineens staat ze op: “Dankjewel, ik ga nog even met Kees kletsen.” Als een meisje dat, de tranen gewist, weer naar buiten huppelt. De pastor is heel even de mama die ondanks haar nukken nog steeds van haar houdt.

Het Kopland / Leger des Heils / WerkPro

De Open Hof vindt het belangrijk dat de pastor niet alleen beschikbaar is voor de bezoekers in eigen huis. Om die reden onderhoudt de pastor het contact met andere organisaties die zich inzetten voor dak- en thuislozen. Dat betekent dat de pastorale gesprekken kunnen plaatsvinden binnen de Open Hof, maar ook op andere locaties in de stad. Zij zoekt dak- en thuislozen op in de nachtopvang of een andere woonvoorziening van Het Kopland, in de dagopvang van Leger des Heils aan de Kosterstergang en bij de dagbesteding Het Twaalfde Huis van WerkPro. Ook bezoekt zij dak- en thuislozen als zij zijn opgenomen in het ziekenhuis. Gemiddeld komt dit eens per twee maanden voor.

De wekelijkse viering op zondagavond

De pastor is verantwoordelijk voor de organisatie en afstemming van de vieringen in de Open Hof. De pastor is eindverantwoordelijke en onderhoudt het contact met de vrijwillige voorgangers, de pianisten en de vieringvrijwilligers die ondersteunende taken verrichten. De pastor verzorgt het rooster van de vieringen. Er wordt gewerkt met een thema in de veertigdagentijd en in de adventstijd. De pastor gaat gemiddeld twee keer per maand voor in de vieringen in de Open Hof, de vrijwillige voorgangers gaan gemiddeld één keer per vijf weken voor in een viering. Voorts coördineert de pastor de verschillende vrijwilligers (de voorgangers, de pianisten en de vieringvrijwilligers die ondersteunende taken verrichten) door ten minste twee keer per jaar een vieringenoverleg te organiseren waarbij zowel het reilen en zeilen van de viering aan de orde komt als dat er ruimte is voor de persoonlijke ervaring van deze vrijwilligersgroep.

Werving en coördinatie van de vieringvrijwilligers

Voorheen lag de verantwoordelijkheid van het aannemen van nieuwe vrijwilligers structureel bij de vrijwilligerscoördinator. Vanaf 2015 is er specifiek op vrijwilligers voor de vieringen geworven. Dit is ontstaan omdat steeds minder vrijwilligers een actieve religieuze betrokkenheid bleken te hebben en daardoor minder genegen bleken om bij de vieringen te assisteren. Het werven en aansturen van de vieringvrijwilligers is er als nieuwe taak voor de pastor bijgekomen. In 2015 zijn er vier nieuwe ondersteunende vieringvrijwilligers bijgekomen. Eind 2015 heeft een voorgangersduo afscheid genomen voor wie al een nieuwe voorganger in de plaats is gekomen. Tevens is het reserveteam van voorgangers en pianisten uitgebreid: er zijn nu twee reservevoorgangers (in 2014: één) en vier reservepianisten (in 2014: geen).

De viering

De deur gaat open om 18.30 uur. De viering vindt elke zondagavond plaats van 18.45 tot 19.30 uur en wordt gekenmerkt door een aantal vaste liturgische elementen. Het avondmaal krijgt vorm in een broodmaaltijd waarbij koffie en thee geschonken wordt. Na de overweging volgt er een gesprek met de bezoekers. Een belangrijke achterliggende gedachte hierbij is dat veel dak- en thuislozen zich weinig gehoord voelen. Door dit gespreksmoment krijgen zij ruimte hun stem te laten horen. Verder is er tijdens elke viering een gedenkmoment waarbij een kaarsje kan worden aangestoken.

Impressie van een viering

Net na kwart voor zeven - ik had net iedereen welkom geheten - stapt er een man binnen, flink onder invloed. Ik ken hem wel. Zijn naam is Ali. Hij heeft voor de huiskamer een sanctie van zes maanden, maar omdat de kerk voor iedereen zijn deuren opent, mag hij wel bij de viering aanwezig zijn. Hij neemt luidruchtig plaats in de kring en verontschuldigt zich tegelijkertijd. Als er na de overweging ruimte is voor gesprek vliegt Ali op en zegt uit het niets: 'Jullie hebben makkelijk praten. Jullie hebben een uitkering. Ik heb niets, geen status, geen huis, geen geld: niks!' 'Rustig man,' zegt zijn buurman, 'hier is het huis van God.' Ali wordt nog bozer. Hij wil opstaan. Zijn overbuurman wordt nu ook boos en maant Ali tot zwijgen. Ik ga letterlijk tussen de beide mannen in staan om het gezichtsveld te doorbreken en zeg: gevoelens mogen geuit worden, ook boosheid en frustratie, maar we gaan ze niet op elkaar afreageren. De stemming is nog zwaar, maar de heren gaan weer zitten. Als dan na een lied en na een gebed het avondmaal wordt ingezet, deelt Ali het avondmaalsbrood. Met het delen van het brood zie ik dat de beide heren weer met elkaar praten. De maaltijd verzoent. En als dan de pianist het slotlied inzet 'Sjaloom naar elkaar, als vredesgebaar' lopen de tranen over Ali's wangen.

Dit korte moment dat de viering duurt waarin uiting geven mag worden aan gevoelens, dat ruzie en verzoening allebei gebeuren, dit moment van woord en gebaar lost Ali's probleem niet op, maar het levert wel de ervaring op dat onenigheid doorbroken kan worden, dat saamhorigheid kan bestaan, al is het maar even.

Overige

Kloosterreis

De pastor organiseert jaarlijks in samenwerking met twee vrijwilligers een kloosterreis voor bezoekers van de Open Hof. In november hebben zes bezoekers van de Open Hof samen met twee vrijwilligers en de pastor een bezoek van drie dagen gebracht aan het Liobaklooster te Egmond Binnen. De kloosterreis biedt dak- en thuislozen de gelegenheid om in contact te komen met hun eigen spiritualiteit en geeft hen ruimte voor bezinning. Daarnaast is het voor dak- en thuislozen een belangrijke ervaring om voor even de hectiek van de stad en hun leven op straat achter zich te laten. Bezoekers geven aan dat een kloosterreis voor hen een belangrijk moment in het jaar is.

Lezingen

De pastor heeft in 2015 vier lezingen gehouden over haar werk.

Hoofdstuk 4. Inkomensbeheer

Het inkomensbeheer is in 1994 gestart als een kleinschalig vrijwilligersinitiatief binnen de Open Hof en in de loop van ruim 20 jaar uitgegroeid tot een volwaardige professionele dienstverlening. Het doel van het inkomensbeheer is om mensen te begeleiden bij het beheer van hun inkomen dat zij krijgen van de Sociale Dienst of uit andere bronnen. Tot die begeleiding behoort ook het aflossen van schulden, het betalen van rekeningen en het wekelijks uitkeren van leefgeld. Naast de concrete financiële hulpverlening is het spreekuur van het inkomensbeheer ook een plaats waar mensen vaak even hun andere zorgen kunnen neerleggen bij de sociaal coördinator. Ook dit jaar waren er weer meerdere vragen naar kortdurende hulp bij financiële problematiek. Opvallend is dat steeds minder mensen die zich aanmelden, kampen met verslavingsproblematiek, terwijl dit vanaf de jaren '90 de hoofdproblematiek was. Ook in het inkomensbeheer zien we dus het aantal "nieuwe daklozen" toenemen. Zij hebben veelal vragen betreffende het creëren van overzicht over hun financiën en hoe regelingen te treffen met schuldeisers.

Nieuw in 2015 was dat er door drie verschillende bewindvoerderskantoren een beroep werd gedaan op ons inkomensbeheer. Aan verschillende mensen werd gedurende enkele maanden hun leefgeld verstrekt, omdat de bankrekeningen van betrokkenen geblokkeerd waren wegens fraude. De Open Hof kan in dit geval als tussenstation fungeren.

Aantallen

Op 1 januari 2015 stonden 38 mensen in het inkomensbeheer ingeschreven. Deze personen maakten op dat moment regelmatig gebruik van het wekelijkse spreekuur. Dat kan wekelijks zijn of soms maandelijks, of incidenteel. In 2015 zijn drie klanten uitgestroomd. De redenen daarvoor zijn:

- Uitstroom naar zelfstandigheid
- Verhuizing naar buiten Groningen
- Overlijden

Daar staat tegenover dat er ook weer vier klanten zijn bijgekomen. Dat betekent dat we op 31 december 2015 uitkwamen op 39 klanten.

Briefadressen

De sociaal coördinator heeft naast het inkomensbeheer als grote taak de coördinatie van de briefadressen namens en binnen de Open Hof. In 2015 was de Open Hof wederom aangewezen als briefadres. Dat betekent dat mensen zich bij ons kunnen laten inschrijven voor een briefadres. Het maximumaantal briefadreshouders voor de Open Hof is door de gemeente Groningen vastgesteld op 150. In 2015 is het meerdere malen voorgekomen dat we dat aantal overschreden. Dat betekent dat we een korte periode geen mensen inschrijven, totdat door uitschrijvingen het aantal weer is gezakt onder de 150. Verwezen we nieuwe aanvragen eerdere jaren door naar de briefadreslocatie van Het Kopland in de Schoolstraat, sinds eind 2015 verwijzen we tijdens een briefadressenstop door naar de locatie Kostersgang van het Leger des Heils.

Hoofdstuk 5. Management, beleid en bestuur

Algemeen

Het management en beleid van de Open Hof is gedelegeerd aan de directeur. De directeur bewaakt intern de processen en stuurt de overige beroepskrachten aan. Het personeelsbeleid, voeren van functioneringsgesprekken en het bijhouden van de personeelsadministratie is eveneens aan de directeur gedelegeerd. De directeur is tevens adviseur van het bestuur en de Algemene Leden Vergadering. Hij stelt het jaarverslag op van de Vereniging Open Hof en de Stichting Vrienden van de Open Hof. Daarnaast is de directeur het gezicht naar buiten voor de Open Hof. Deze vertegenwoordigt de Open Hof in de verschillende externe contacten. Hij onderhoudt de contacten met donateurs en voert de administratie van de stichting Vrienden van de Open Hof. Hij is contactpersoon voor het kerkelijk bureau van de Protestantse Gemeente Groningen inzake de personeelsadministratie en de overige financiële administratie van de Vereniging Open Hof. En hij is als zodanig ook betrokken bij de totstandkoming van de jaarrekening van de Vereniging Open Hof en de Stichting Vrienden van de Open Hof. Tevens is hij eindredacteur van het blad "de Spilsluizen" dat in 2015 eenmaal is verzonden aan de donateurs, de vrijwilligers en externe contacten. Daarnaast vertegenwoordigt hij de Open Hof in de media en is verantwoordelijk voor de fondswerving. In november en december is de directeur wegens ziekte uitgevallen.

Algemene Ledenvergadering

De Algemene Ledenvergadering vergaderde in 2015 driemaal.

Bestuurlijk overleg

In 2015 heeft eenmaal een bestuurlijk overleg plaatsgevonden met de wethouder. Samen met een vertegenwoordiging van het bestuur is de directeur bij dit overleg aanwezig.

Bestuur

Het bestuur heeft in 2015 10 maal vergaderd. Belangrijke onderwerpen waren: de evaluatie van het beleidsplan, de bezuinigingen, de relatie met vrijwilligers en lidkerken en de toekomst van de Open Hof in de maatschappelijke opvang. In 2015 heeft de directeur de functie van notulist van het bestuur overgedragen aan één van de bestuursleden.

Herijking Maatschappelijke Opvang

In de zomer van 2014 is de gemeente Groningen een traject gestart van herijking van de Maatschappelijke Opvang. Dit traject moest leiden tot een nieuw beleid van de gemeente Groningen inzake de Maatschappelijke Opvang met ingang van 1 januari 2016. In 2015 werd duidelijk dat deze datum niet gehaald zou worden. De gemeente heeft in een brief in maart 2015 laten weten te streven naar vernieuwing en meer samenhang in het aanbod van de Maatschappelijke Opvang. Aanleiding zijn de veranderingen in het Sociaal Domein, waarbij de rol van de gemeente fors vergroot is. Aan de hand van deze brief en het rapport dat is opgesteld naar aanleiding van de sessies waaraan o.a. de Open Hof in 2014 deelnam, is in 2015 een traject gestart om een gezamenlijke visie van de Maatschappelijke Opvang organisaties in Groningen te formuleren. Deze visie is verwoord in het document "Sleutelaanpak. Visie op Maatschappelijke Opvang voor 2016 en verder in de centrumgemeente Groningen". Vanuit de Open Hof nam de vrijwilligerscoördinator deel aan de schrijfgroep die dit document uitgewerkt heeft. De verantwoordelijk wethouder heeft in het najaar van 2015 aangegeven deze visie niet onveranderd over te kunnen en willen nemen, maar dat er in 2016 een nadere bijstelling en uitwerking vereist is.

Financiën

De directeur is verantwoordelijk voor de uitvoering van het financieel beleid van de Open Hof. Daar hoort o.a. bij het bewaken van de begroting. Daarnaast is er, samen met de penningmeester, begrotingsoverleg met de gemeente Groningen en gemeentelijk overleg rond de jaarrekening. De

directeur is hierin verantwoordelijk voor de input naar de penningmeester en de ambtenaren. De directeur is eveneens belast met het opstellen van een conceptbegroting en presenteert deze aan de penningmeester. In 2015 is vooral intensief nagedacht over de begroting 2016, gezien de onzekere toekomst van de Open Hof. Op een aantal punten zijn ook de noodzakelijke bezuinigingen doorgevoerd.

Lokaal platform schuldhulpverlening

In 2001 heeft de Open Hof zich aangesloten bij stedelijk convenant schuldhulpverlening. Daarin verplichten instellingen zich die schuldhulpverlening/inkomensbeheer aanbieden, tot een samenwerking om de schuldenproblematiek terug te dringen en een nauwe samenwerking om bestaande schuldenproblematiek efficiënt aan te pakken. Dit convenant wordt o.a. zichtbaar in het lokaal platform schuldhulpverlening, waarin maatschappelijke en politieke ontwikkelingen rond de schuldenproblematiek worden besproken. Dit lokaal platform vergadert twee tot drie keer per jaar. De directeur vertegenwoordigt hierin de Open Hof.

Personeelsbeleid

Het afgelopen jaar zijn er door de directeur functioneringsgesprekken gevoerd met de vrijwilligerscoördinator, de sociaal-coördinator en de pastor. Een afschrift van deze gesprekken wordt altijd ter kennisname aan de voorzitter ter hand gesteld. Tevens voerde de directeur werkbegeleidingsgesprekken met de pastor gedurende het eerste kwartaal van 2015 en is er een driewekelijks teamoverleg.

Vrijwilligersinspraakorgaan

De staf was het overlegorgaan tussen beroepskrachten en vrijwilligers. In de stafvergaderingen kwamen praktische zaken aan de orde rond de huiskamer. Daarnaast had de staf het recht tot gevraagd en ongevraagd advies aan beroepskrachten en bestuur. Ook is vastgelegd dat verschillende documenten zoals begrotingen, jaarrekeningen, beleidsplannen en jaarverslagen in de stafvergaderingen aan de orde dienden te komen. De vrijwilligerscoördinator was voorzitter van de staf; de directeur had een adviserende rol.

Naar aanleiding van het beleidsplan 2015-2017 heeft een denktank van vrijwilligers, aangevuld met de vrijwilligerscoördinator zich gebogen over het vraagstuk welke vorm van inspraak het meest wenselijk is binnen de Open Hof. De uitkomst hiervan is gepresenteerd op een medewerkersavond en vervolgens aan het bestuur. Eind 2015 hebben de vrijwillige stafleden hun lidmaatschap van de staf beëindigd. De noodzaak om te kijken naar hoe vrijwilligersinspraak vanaf heden geregeld dient te worden, is hierdoor alleen maar toegenomen. In 2016 zal de inspraak verder vorm en inhoud krijgen.

Stichting van de Straat

Uit hoofde van zijn functie is de directeur penningmeester van de Stichting van de Straat. De Stichting is een samenwerkingsverband tussen Open Hof, Kosterengang (Leger des Heils), Twaalfde Huis (Werkpro) en de Stichting Het Kopland. Het doel van de Stichting van de Straat is het verzorgen van activiteiten voor dak- en thuislozen en werken aan de beeldvorming van dak- en thuislozen in de samenleving. Belangrijke activiteit in 2015 was wederom het organiseren van Dutch Street Cup. Ook is er door de leden van de Stichting veel energie gestoken in een najaarscongres met als thema "Dakloos – ons een zorg". De Stichting van de Straat vergadert eenmaal per twee maanden.

Social media/communicatie/pers

Externe communicatie is de eindverantwoordelijkheid van de directeur. Hierin wordt steeds vaker gebruik gemaakt van de sociale media: Twitter en Facebook. Dit zijn belangrijke communicatiekanalen om in een zeer korte tijd een grote groep mensen te bereiken.

Fondswerving

De directeur heeft bij het Mamaminifonds een donatie aangevraagd en gekregen om een fruitproject op te starten. De bezoekers van de Open Hof krijgen met de gift van het Mamaminifonds een jaar lang elke dag vers fruit aangeboden.

Teamoverleg

Het team, de beroepskrachten, vergaderen iedere drie weken onder voorzitterschap van de directeur. In dit teamoverleg worden werkzaamheden op elkaar afgestemd, vrijwilligerszaken besproken en zaken uit de verschillende werksituaties van de beroepskrachten komen daar aan de orde.

Voorzittersoverleg

Maandelijks overleggen de directeur en de voorzitter van het bestuur over de agenda van de komende bestuursvergadering. Daarnaast bespreken zij de actuele ontwikkelingen in en rond de Open Hof. Het voorzittersoverleg heeft in 2015 achtmaal plaatsgevonden.

Werkgemeenschap

De directeur is lid van de werkgemeenschap van predikanten. In dit overleg is er altijd ruimschoots de gelegenheid om de Open Hof aan de orde te stellen. De werkgemeenschap komt 5 maal per jaar bijeen.

Samenstelling bestuur

Op 31 december bestond het bestuur van de Vereniging Open Hof uit;

Mevr. B. Lijmbach, voorzitter

Dhr. J. Pruis, penningmeester

Dhr. E. Veldman, secretaris

Mevr. J. van der Wekken, lid

Dhr. J. de Jonge, lid

Mevr. A. Boonstra, lid

Samenstelling team beroepskrachten

Op 31 december bestond het team van beroepskrachten uit:

Dhr. G. ter Beek, directeur, 20 uur

Mevr. L. Wedda, vrijwilligerscoördinator, 32 uur

Mevr. M. Voltman, sociaal coördinator, 28 uur

Mevr. A. van der Vegt, pastor, 16 uur